

Nagygyűlés a kambodzsai forradalom győzelmének évfordulóján

Budapest (MTI)

A kambodzsai forradalom győzelmének ötödik évfordulója alkalmából a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa, az Országos Békatanács és a Magyar Szolidaritási Bizottság nagygyűlést rendezett hétfőn a Taurus Gumipari Vállalat kultúrtérjében. A nagygyűlés elnökségében helyet foglalt Varga Péter, az MSZMP KB közgazdasági és adminisztratív osztályának vezetője, Garai Róbert, külügyminiszter-helyettes és Réczei László, az Országos Békatanács alelnöke.

Kovács Béla, a HNF Országos Tanácsának titkára, beszédében emlékeztetett arra, hogy a kambodzsai népek oly sok szenvedést és megpróbáltatást okozó Pol Pot-ista klikk a szocializmus eszméjével visszaélve szétzilálta a pártot, szétzilálta az államnépvezetést, megbénította a gazdasági életet, sárba tiporta a népi-nemzeti hagyományokat, a vallási szokásokat, a kulturális értékeket. Kísérletet tett a társadalmi osztályok felszámolására, falura űzte a városi lakosságot, s erőszakosan szervezett kommunákat, munkatáborokat. A Pol Pot-isták Sary-csoport a kambodzsaiak millióit gyilkoltatta meg. E klikk ellen vették fel a harcot a forradalmi erők, népi felkelést szerveztek, és hű segítőkkel a vietnamiakkal együtt döntő csapást mértek a Pol Pot-istákra, megsemmisítették, illetve kiszorították Kambodzsza területéről a vörös khmereket. A nép kezébe vette sorsának irányítását. Az eltelt öt évben a politikai, a gazdasági és a

társadalmi kibontakozás azt bizonyítja, hogy a kambodzsai nép — a forradalmi párt vezetésével — jó úton jár. A vietnami és a laoszi forradalom 1975-ös győzelmével, az egységes Vietnam létrejöttével, majd a laoszi és a kambodzsai népi demokratikus hatalom megszilárdulásával a szocialista erők számára a térségben új, minden korábbinál kedvezőbb helyzet alakult ki. Az Egyesült Államok ugyanakkor mindent megtesz, hogy Indokínában akadályozza a belső konszolidációt, a szocialista vívmányok megszilárdítását, khmer reakció csoportjainak nyújtott támogatással fokozza a feszültséget a térségben — mondotta.

A továbbiakban hangsúlyozta: az elmúlt években lezajlott kölcsönös magas szintű látogatások elmélyítették a magyar és a kambodzsai nép barátságát, erősítették a sokoldalú politikai, gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális és egészségügyi együttműködést a két ország között. A szolidaritás szép példája a Kambodzsai Népköztársaság fővárosának szomszédságában létesített *ezerszemélyes gyermekváros*, amelyet a Országos Békatanács és a Magyar Szolidaritási Bizottság kezdeményezésére a társadalmi szervek segítségével KISZ-es fiatalok építettek fel. A létesítmény azoknak az árva gyermekeknek ad otthont akiknek a szüleit a Pol Pot-isták megölték — mondotta Kovács Béla.

Kao Samreth, a Kambodzsai Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője felszólalásában egyebek közt el-

mondotta: az 1979. január 7-i győzelem óta eltelt időben a kambodzsai nép forradalmi feladatokat valósított meg katonai, politikai, gazdasági, kulturális és szociális téren egyaránt. A gazdasági életben kiemelkedő vívmány, hogy a mezőgazdasági termelés hozamát évről évre növelték. Az iparban a nyersanyag és a villamos energia hiánya miatt több üzem még nem kezdte meg működését, de már jelentős azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek le tudták küzdeni a nehézségeket és termelnek. *A gazdasági eredményekkel párhuzamosan fokozatosan fejlődik a közoktatás, a közegészségügy és a közművelődés is.* Az írástudatlanság elleni harcban is nagyarányú előrehaladásról adhatnak számot: mintegy félmillió embert szabadítottak meg az utóbbi években az írni-olvasni nem tudás nyomasztó terheléstől. Ezek az eredmények a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt politikájának helyességéről, az új rendszer életéről tanúskodnak.

A Kambodzsai Népköztársaság és Magyarország kapcsolatai állandóan bővülnek, fejlődnek. Az utóbbi években lezajlott különböző szintű delegációcserék a kapcsolatok erősítésének jelentős eseményei voltak. A baráti, testvéri együttműködés jelképes bizonyossága a Kambodzsai-Magyar Barátság Gyermekváros, a magyar nép emberbaráti segítségnyújtása — mondotta végzetül Kao Samreth.

A nagygyűlés második részében kulturális műsort tekinthettek meg a jelenlévők.

Befejeződött az NKP kongresszusa

Hazaérkezett a magyar pártküldöttség

Nürnberg (ADN)

A Német Kommunista Párt Nürnbergben megtartott kongresszusán szombaton délután hangzott el az NSZEP üdvözlője, amelyet Egon Krenz, a PB tagja, a KB titkára tolmácsolott.

A kongresszus szombat este zárt ajtók mögött tartott ülésén megválasztotta a párt elnökét, elnökhelyettesét és vezető szerveit. Az NKP VII. kongresszusának küldöttei újból Herbert Miest választották a pártelnökévé, Hermann Gauthert pedig a helyettesévé. Az új pártelnökségnek 91 tagja van. Megválasztották a revíziós bizottságot és a központi döntőbizottságot is.

Hétfőn este hazaérkezett a Német Szövetségi Köztársaságból az MSZMP küldöttsége, amely Korom Mihálynak, a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának vezetésével részt vett a Német Kommunista Párt VII. kongresszusán.

Haddam Rijadban

Bejrút (MTI)

Valamennyi libanoni frontszakaszon heves harcok kisérték Abdel Halim Haddam szíriai, Szaúd Al-Fejszal szaúd-arábiai és Elie Szalem libanoni külügyminiszter, vasárnap megnyitott rijadi találkozója, amely azt a feladatot tűzte maga elé, hogy a fegyvernagyváltás állandósítása révén megnyissa az utat a kilencéves polgárháborús válság átfogó rendezése, a nemzeti megbékélési tárgyalások felújítása, a nemzeti egységkormány megalakítása előtt.

A nyugat-bejrúti tengerparton ismeretlen fegyverek megmutatását, a négyhatalmi nyugati haderőhöz tartozó amerikai csapatok egyik helikopterét és utasai közül megöltek egy tengerészgyalogost. A maga nemében egyedülálló támadást géppisztolyokkal és páncéltörő rakétákkal hajtották végre.

Megállapodás

Havanna (MTI)

A Contadora-csoport (Kolumbia, Mexikó, Panama, Venezuela) és a közép-amerikai országok külügyminisztereinek panamavárosi tanácskozásán sikerült megállapodni a közép-amerikai válság politikai rendezésének elveiben és a rendezés „menetrendjében”.

A vasárnap aláírt dokumentum értelmében Costa Rica, Guatemala, Honduras, Nicaragua és Salvador — a Contadora-csoport képviselőinek bevonásával — három bizottságot hoz létre.

Robbantások Santiagóban

Santiago (AFP)

A chilei biztonsági erők és a rendőrség alakulatai nagy létszámmal nyomoznak Santiagóban, miután hétfő hajnalban a chilei főváros különböző részeiben több pokolgép robbant. Az AFP francia hírügynökség helyszíni jelentése szerint hasonló nagyságú, összehangolt robbantássorozat még nem volt Chilében.

A legerősebb robbantás Santiago központjában megrongálta a helyi érdekű vas-

utat. A chilei rádió szerint a robbantások célpontjai között bankok, kereskedelmi központok és más fontos intézmények voltak.

A francia hírgyőrség emlékeztetett rá, hogy az elmúlt héten a kormány különleges biztonsági intézkedéseket fogantatott a Moneda-palotában, ahol az elnöki hivatal van, és a főváros egyéb fontos pontjain.

Helytállás a munkában és a fegyveres szolgálóban

(Folytatás az 1. oldalról.)

vegyvédelmi mester, dr. Rác László egészségügyi munkatárs, Szabó János megyei parancsnokhelyettes, Szalma Géza törzs szolgálatvezető; 10 év után: Farkas János, Mihálik János, Remzso Ferenc, Tóth Mihály munkások.

Munkásor Emlékjelvényt és elismerő oklevelet kaptak: Barna Istvánné, Daróczi Mihály, Dódog Imréné, Gyurki Zoltán, Kispéter Imre, Pálffy József, Peszeg István, Sági Pál, Weisz Günther János.

Leszerelésük alkalmából Munkásor Emlékéremet és emléklapot kaptak: Farkas János, Újvári József, Veres Ferenc, Vér István; ugyanebből az alkalomból emléklapot kaptak: Szelezsán György, Juhász Ferenc, Komáromi Ferenc, Lajos Menyhért, Szekecs István munkások.

A szocialista versenymozgalomban végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként a megyei parancsnok Kiváló Munkásor jelvényt adományozott Balogh Sándornak, ifj. Kasza Györgynek, Süli Sándornak és Újvári Józsefnek.

Ezt követően dr. Komócsin Mihály a megyei pártbizottság nevében köszöntötte a jelenlévőket, tolmácsolva egyben a megyei pártbizottság elismerését a párt fegyveres testülete valamennyi tagjának és eredményes feladatellátásukért elősegítő családtagjaiknak. Emlékeztetett arra, hogy a megyei párt-vegrehajtóbizottság egy évvel ezelőtt értékelte a munkásorség me-

gényekben betöltött szerepét, határozatot hozott munkája továbbjavítására, s a megyei pártbizottság véleménye szerint — amit az országos parancsnokság tavaly októberi állásfoglalása is megerősített — a határozat végrehajtása jó úton halad. Elismerésre méltó például a testületben folyó pártépítő munka, a honvédelmi tevékenység, és most, a közgazdasági átszervezésével kapcsolatos új feladatok szervezése, előkészítése is. A testület vezetése jól oldotta meg már korábban is kádernevelő, utánpótlást biztosító feladatát, mert több régi parancsnok leszerelés miatti kiválása sem okozott visszaesést a munkában.

Mindennek eredménye az, hogy megyénk lakossága megbecsüli, nagyra értékeli a munkások munkahelyi, közéleti és testületbeni helytállását. Hangsúlyozta, hogy hazánkban a párt fegyveres testülete — tagjainak elvi szilárdsága, példaadó magatartása révén — nagy politikai jelentőséggel bír, s egyben garanciát is jelent közbiztonságunkra, az ország belső békéjének rendjének megőrzésére, és a feszültebbé vált nemzetközi helyzetben is a békés szocialista építőmunka folytatására.

Végezetül a leszerelők nevében Komáromi Ferenc búcsúzott a törzs állományától, közölte a parancsnokokat és a társakat: ígéretet téve arra, hogy — idősobb koruk miatt leszerelők ellenére — ha kell, továbbra is a testület rendelkezésére állnak.

Z. P.

Csao Ce-jang az Egyesült Államokban

Honolulu, Washington (MTI, Új-Kína)

Csao Ce-jang kínai miniszterelnök, aki hétfőn érkezett Washingtonba hivatalos látogatásra, vasárnap a Hawaii-szigetek vendége volt. A kínai kormányfőt George Ariyoshi kormányzó

és William Crowe tenger-nagy, a csendes-óceáni amerikai fegyveres erők főparancsnoka fogadta Honoluluban. Csao Ce-jang felkereste Pearl Harbort is, majd az Egyesült Államokba érkezett.

Egy látogatás margójára

Csao Ce-jang kínai kormányzó amerikai látogatása akkor is érdekes világpolitikai esemény, ha tudjuk: a legfelsőbb szintű kapcsolattartás Peking és Washington között többé-kevésbé gyakorlati vált az elmúlt évtizedben. Negyedszázad távlatából szemlélve kétoldalú kapcsolataikat, a hűfok meglehetősen hullámzó alakult. Napjainkban Peking és Washington — miként elutazása előtt maga Csao Ce-jang is kifejtette — jó néhány nemzetközi kérdésben azonos, másokban eltérő álláspontot vall. Nem titok, azonos a két hatalom világpolitikai cselekvési pályája olyan kérdésekben, mint az afgán vagy a kambodzsai kormányellenes erők támogatása. Márpedig mind a kettő érzékenyen érinti Ázsia s a nemzetközi kapcsolatok egész rendszerének stabilitását.

Mégis az óvatosságot pekingi megnyilatkozások mintha azt sugallnák: a washingtoni politika tévedne Kína megítélésében, ha azt hinné, hogy valóban létezik számára egy „kínai kártya”, amelyet tetszés szerint ki tud majd játszani a Szovjetunió és a szocialista közösség ellen. Aligha tekinthető véletlennek a kínai kormányfő felhívása a Fehér Hához: tartózkodjanak minden olyan cselekedettől és megjegyzéstől, amely ellentétes a kínai-amerikai közös közleményekben rögzített elvekkel, avagy gátolja Kína és Tajvan békés újraegyesítését. Ez a két ország kapcsolatának Achilles-sarka. Ronald Reagan számára a Kínához való viszony kérdése igen komoly dilemma. Eggyelől ugyanis szeretné újjalag szovjetellenes világpolitikai stratégiájának szolgálatába állítani, másfelől elnökválasztási hadjárata során egyértelműen elkötelezte magát a szélsőjobboldali Tajvan-löbby mellett, s ezen láthatóan nem tud egykönnyen változtatni.

A jelek arra vallanak, hogy a kínai-amerikai tárgyalásokon a felek inkább az ellentétek tompítására, mintsem kiélezésére törekednek majd. A jelen helyzetben ez várható leginkább Kína kormányfőjétől és vendéglátójától.

Győri Sándor

A Talbot-konfliktus háttere

„Kemencébe az afrikaiakkal” — el kellene égetni őket — üvöltötték a Talbot-gyár — „vasmarkú” rendészetének és a konzern „házi szak-szervezetének”, a CSL-nek vasdorongokkal felfegyverzett tagjai, amikor rátámadtak a gyár egyik részlegét megszállva tartó, elbocsátásuk ellen tiltakozó, túlnyomórészt észak-afrikai munkásokra. A véres incidensek során 55-en megsebesültek, egyet közülük kórházba kellett szállítani.

A Talbot-gyárban azóta szünetel a munka, a gyár 17 ezer dolgozójának nem fizetnek bért. A konzern igazgatósága nem hajlandó elfogadni a szakszervezetek tárgyalási javaslatát, sőt jogilag elkülönítette a konzernről a gyárat, s azzal fenyegetőzik, hogy az ekként „önállóvá” vált Talbot csődöt jelenthet be, és teljesen felszámolják az üzemet.

A Párizs környéki Poissyban lezajlott események pillanatnyilag a francia politika középpontjába kerültek, nemcsak azért, mert vér folyt egy gyár területén, hanem főleg azért, mert sokan jelképesnek tartják a konfliktus kimenetelét abból a szempontból, hogy az ipar korszerűsítése, az automatika és robotok fokozott bevezetése milyen következményekkel fog járni, sikerül-e — mint azt az FKP és a szocialista párt a decemberi csúcstalálkozón elhatározta — a dolgozók érdekeinek figyelembe vételével zökkenőmentesen végrehajtani a korszerűsítéseket, vagy pedig egymást követik majd a Talbot-gyárhoz hasonló, súlyos incidensek.

A Talbot-gyár mindenesetre elrettentő példa, hogyan nem szabad végrehajtani a szükségessé váló korszerűsítést, s azt is példázta, hogy a gyártaladónosok egy része kizárólag a dolgozók terhére és azok megfélemlítésével

akarják azt megvalósítani. Ugyanakkor azonban a Talbot-gyár esetében olyan specifikus körülmények is játszottak közre, amelyek általában nem jellemzőek az egész francia iparra.

Poissyban, ahol ma a Talbot-kocsikat gyártják, korábban Simca-kocsikat készítettek, a gyár az amerikai Chrysler konzern tulajdona volt. A Peugeot konzern 1969-ben megvásárolta a Chryslertől a gyárat, s ott Talbot márkanéven gyártják a kocsikat. Ezek a kocsik azonban igazán soha sem váltak népszerűvé, s a konzern elhagyta az üzem idejében való korszerűsítését. Ehelyett olcsó munkacsoporttal igyekezett csökkenteni a termelési költségeket. Észak-Afrikában, főleg Marokkóban toborzott vendégmunkásokat. A toborzó ügynökök előszeretettel válogatták ki az analfabétákat, hogy engedelmes munkaerőt biztosítsanak a gyárnak.

A beruházások elhanyagolása miatt a gyár helyzete megromlott. 1979-ben 400 ezer Talbot-kocsit gyártottak, 1983-ban már csak 190 ezret. A konzern igazgatósága modernizálás jelszavával nagyarányú munkáselbocsátást határozott el — 2900 munkásról volt szó. A kormány közbelpett, s az igazgatósággal megegyeztek abban, hogy csak 1900 munkást bocsátanak el, de ezek sem kerülnek utcára, hanem átképzik őket, s igyekeznek más munkahelyet találni számukra. A CGT azt követelte, hogy az igazgatóság tárgyaljon a szakszervezetekkel, hogy az elbocsátásokat megfelelő szociális intézkedések kísérjék, s egyébként vizsgálják meg az elbocsátandók helyzetét. Az igazgatóság azonban nyomban postára adta az elbocsátó leveleket, s merőven visszautasított minden tárgyalást, mondván, hogy az átképzés és az elbocsátottak elhelyezése nem az ő gondja.

Az elkeseredett munkások tiltakozásként megszállták a gyár egyik kulcsüzemét, s ezzel teljesen megbénították a termelést. Az igazgatóság erre az üzem teljes bezárásával és likvidálásával fenyegetőzött, hogy a többi dolgozó között ellenséges hangulatot keltsen az elbocsátott munkásokkal szemben. Súlyosbíttotta a helyzetet, hogy a baloldali szakszervezetek nem egységesen léptek fel. A CGT erősen sikraszállt az elbocsátottak érdekében, és a kormány újabb közbelépését sürgette, de ellenezte a termelés megállítását, mert ez csak ürügyet ad az igazgatóságnak a Talbot likvidálására. A CFTD viszont maximalista követelésekkel állt elő, és a gyár megszűlésére biztatott.

Igy került sor a múlt heti véres incidensekre, s még nem lehet tudni, mi lesz a gyár sorsa. A kormány szóvivője azt mondta, hogy az elbocsátások elkerülhetetlenek, de szükség van további tárgyalásokra, s arra is célzott, hogy anyagi segítséget adhatnak azoknak a vendégmunkásoknak, akik vissza akarnak térni hazájukba. A CGT nem utasítja el ezt a gondolatot, de csak kivételként eljárnak tekintni, s ellenzi, hogy a vendégmunkásokat tömegesen hazatérésre való felszólítás követendő példává váljon a francia gyáriparban.

Dobsa János